

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—

za pol leta " " 13.—

za četrt leta " " 6.50

za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—

za pol leta " " 10.—

za četrt leta " " 5.—

za en mesec " " 2.—

pošilj. na dom 70 h. na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):

enkrat 13 h

dvakrat 11 "

za trikrat 9 "

za več ko trikrat 8 "

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenredno nedelje

praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Vojaški upor v Skoplju.

(Izvirno poročilo »Slovenca«).

Skopje, 29. maja.

V Skoplju je izbruhnil upor fanatiških turških askerov, vojakov, ki so se naveličali služiti goli in sestradini. Kaj to pomeni, zamore pojmiti le ta, ki pozna golega in gladnega turškega vojaka, ki je prepričan, da je njegova beda kriva zgolj kristjanska »raja«. Vojaki so uverjeni, da so njihovo bedo zakrivali kristjani, ki se upirajo sultanu. Sultan mora zaradi kristjanov vzdrževati veliko vojsko, katere pa zaradi slabih finančnih razmer ne more plačati, zato je treba — pravijo vojaki — sultana osvoboditi, kristjane poklati in tako »pomiriti cesarstvo«. Vojaki pretijo, da bodo pomorili vse kristjane v Skoplju in okolici, ako bo sultan vojaše dalj časa zadrževal v vojašnicah in jih ne bo odpustil domov. Da se vojaki ne šalijo, dokazuje že cela vrsta zločinov.

Arnavtski zločinci in cela vrsta vojakov-upornikov se je razkropilo po skopeljski okolici, kjer plenijo in morijo. V vasi Ušičane so Arnavti ubili 10 Srbov in vas zapalili; na potu med Tetovom in Skopljem so 26. maja vojaški-uporniki ubili šest Srbov, naslednji dan pa na istem mestu 4. V vasi Beznici so 25. maja ob belem dnevu ubili župana, 28. maja pa so Arnavti blizu Skoplja ubili tri kmete in enega popa, 2 kmeta pa ranili. V vasi Kučkovi so Arnavti ubili 6 Srbov, na potu pa še dva, ki sta jih srečala. V vasi Gornjani so Arnavti pri samostanu sv. Nikolaja ubili enega Srba. Arnavtska razbojniška četa je na potu v zasedi čakala na arhimandrita Germana, starejšino srbskega samostana sv. Arhangelja. Arhimandrita so težko ranili, njegova dva spremljevalca pa ubili. Na potu Maleš-Kočane so uporni vojaški-begunci ubili sedem Bolgarov, vsem odbili glave, trupla razmesarili in jih tako vrgli na pot. V Kučevištu so ubili 2 Srba, v bližini te vasi pa istega dne še enega, ki je bil na potu v Skoplje. Skratka, okoli Skoplja vlada prava anarhija, kaj še v vaseh, ki so bolj oddaljene in čisto nezavarovane.

Upornih vojakov je 1000. Ostalih vojakov je premalo, da bi mogli upor zadušiti in zato se pred uporniki vse trese, počenši od guvernerja, kosovskega valija pa doli do zadnjega siromaka. Trgovci so zaprli svoje »čaršije« (trgovine). Ljudje so se poskril po hišah in nihče se ne pokaže na ulici. Vojaki so zasedli pošto in brzojavni urad, ki ne moreta posloovati. Niti konzuli tujih velevalst ne dobivajo pismen. Anarhija je že toliko, da so vojaški blokiral stanovanja avstrijskega in ruskega konzula ter jima ukazali, da ne smeta iz mesta vti. Obkolili so celo konak kosovskega valija in ga ne puste na cesto. Sultanu so poslali brzojavko, da naj jih odpusti iz vojaš-

nic domov, kajti v nasprotnem slučaju bodo vse poklali, kar jim pride pod roko. Ni dvoma, da jim bo sultan ugodil, kajti v nasprotnem slučaju preti prava revolucija.

Arnavti to ugodno priliko uporabljajo zase in koljejo Srbe, ki se ne upajo poklicati na pomoč srbski čet, ker se boje vojaških upornikov. Nedavno se je v Skoplju vršila razprava proti nekaterim Srbam iz Kumanova, katere so dolžili, da so podpirali in sprejemali čete. Sodišče je brez vseh dokazov 10 Srbov obsodilo na triletno ječo, 17 pa oprostilo. V zvezi temu krožijo okoli Kumanova močne srbske čete.

Mnogo kmetov je ponoči skrivaj prišlo v Skopje k avstrijskemu in ruskemu konzulu, da jim pomoreta iz te bede in nasilja arnavtskih in turških čet. Navadno sta konzula kmetom vedno pomagala, topot pa ne, kar je paniko v ljudstvu še bolj povečalo.

Ljudstvo si pomaga drugače, žal, da je to sredstvo pogubno za Makedonijo — kmetje se izseljujejo. Dozdej je iz te okolice že 500 velikih rodbin zapustilo domači kraj, pustilo zemljo neobdelano, pustilo prijatelje in se izselilo v tujino. Sicer se srbski učitelji in popi trudijo, da ustavijo izseljeniško gibanje, tudi turške oblasti ga izkušajo preprečiti — toda, ako se ne uredijo razmere in odpravijo krivice, ni dosti upanja, da se izseljevanje omeji.

AVSTRIJA.

Nemški svobodnomiselni blok.

Dunaj, 3. junija. Upanje, da se 4. t. m. pri skupni konferenci vseh nemških svobodnomiselnih strank ustanovi enotna nemška strankina zveza, oziroma blok, se je docela izjalovilo. Kajti 3. t. m. so se vse štiri stranke, ki pridejo tukaj v pošte, posvetovale vsaka sama zase in so začrtale svoje načelno stališče glede na to vprašanje, iz dotičnih izjav pa se jasno razvidi, da nobena stranka ničesar noče žrtvovati na ljubo skupnemu bloku. Svobodni vsenemci, nemški agrarci in nemška ljudska stranka zahtevajo, da se v blok ne smejo sprejeti Hock, Ofner in Kuranda, nemška napredna stranka pa teh moči noče in ne more pogrešati. Vrhuga povdarjajo svobodni vsenemci samostojnost svoje organizacije, agrarci hočejo tvoriti čisto samostojen klub in se združiti v agrarnih vprašanjih tudi z nesvobodnomiselnimi agrarnimi strankami, le nemška ljudska stranka se bo za skupni blok zavzela z vsemi močmi. Oglejmo si izjave vseh štirih strank, ki so jih večerj sestavile vsaka zase na svojih predposvetovanjih.

Nemška agrarna stranka, oziroma izvrševalni odbor nemške agrarne stranke na Češkem izjavlja: 1. Poslanci nemške agrarne stranke na Češkem naj pristopijo k državnozbornemu klubu nemške agrarne stranke. 2. Izjavljajo, da so pripravljeni v varstvo nacionalnih interesov združiti se z

ostalimi nemškimi strankami. Obliko te združitve prepuščaio plenarnemu zboru vseh nemških svobodnomiselnih poslancev. Izvrševalni odbor naprosi načelnika, naj išče stika tudi z agrarci drugih političnih strank, (tu mislijo v prvi vrsti na krščanske socialce), da se bo osnovala v varstvo agrarnih in gospodarskih interesov velika državnozborna agrarna zveza. Zvečer se je vršilo skupno posvetovanje čeških agrarcev z agrarci iz drugih dežel, kjer se je sklenilo zavzeti se za skupno svobodnomiselno nemško zvezo, toda varovati v gospodarskem oziru popolno svobodo in neodvisnost.

Nemška ljudska stranka je sklenila z vso močjo zavzeti se za osnovo stranke, ki bi združila vse nemške in svobodoljubne poslance. Poslanci iz alpskih dežel so še posebej povdarjali, da se s krščanskimi socialci ne sme stopiti v nobeno zvezo.

Najbolj zanimiva je bila seja nemške napredne stranke. Dr. Gross je poročal o prizadevanjih za blok. Svobodna vse-nemška stranka je za blok najmanj zavzeta, ker ostro povdarja programatiško samostojnost stranke. Druge stranke so bolj pripravljene pristopiti k bloku, toda vse tri zahtevajo, da se poslanci Hock, Kuranda in Ofner ne sprejmejo v blok. Zato jih dr. Gross ni mogel povabiti na skupno posvetovanje 4. t. m., kajti drugače bi zastopniki ostalih strank niti k skupni konferenci ne bili hoteli priti. Ako se osnuje blok, se bo nemška napredna stranka trudila, da spravi vanj še Hocka, Ofnerja in Kurando. Komunikacije stranke je približno sledeči: Poslanci nemške napredne stranke slejkoprej priznavajo nujno potrebo svobodnomiselne zveze vseh nemških strank. Toda nemška napredna stranka ne more zatajiti pri tem svojih načel; vsled tega je nedopustno, ako se hočejo izključiti iz skupnega bloka poslanci, ki so bili voljeni na programu nemške napredne stranke. Vendar pa je tudi v slučaju, ako se ne posreči blok, potreben ta ali oni način tesnejše združitve nemških strank; katera, se bo pokazalo na skupni konferenci.

Svobodna vsenemška stranka je na svojem strankarskem shodu sklenila sledeče: Na svobodno-vsenemškem programu izvoljeni poslanci bodo v državnem zboru tvorili posebno samostojno nemško-radikalno zvezo. Ta naj se priklupi (angliedern) eventualnemu bloku nemške ljudske, nemške napredne in agrarne stranke. Stranka se bo v bodoče imenovala: Nemško-radikalna stranka za Avstrijo. Volivni kartel s krščanskimi socialci je zgolj taktičen in se ne tiče strankinih programatiških načel. Stranka se bo slejkoprej zavzemala za izpremembo sedanjega šolskega zakona, za svobodo šole in učiteljstva ter se borila proti klerikalizmu.

Take so torej šanse za nemški blok. Splošno menijo, da se bodo nemške stranke 4. t.

m. zedinile samo v toliko, da se osnuje skupni izvrševalni odbor nemških strank, najvišja inštanca pa bo plenarni zbor vseh nemških svobodnomiselnih poslancev mesto dosedanjega odbora 17 poslancev.

Optimizem vlade.

Praga, 3. junija. Z ozirom na vest nekega lista, da se vlada boji »socialdemokratske nevarnosti« v novem državnem zboru in je cesarju pomnila svojo demisijsko, ko je izvedela za rezultat volitev, objavlja »Prager Tagblatt« daljšo izjavo ministrskega predsednika Becka ob priliki sprejema bombažnih industrijev. Beck je izjavil, da je vest, da je cesarju ponudil demisijsko, od konca do kraja izmišljena. Vlada je optimistiška in se v tem oziru ne bo zmotila. Socialni demokratje ne bodo smeli v zbornici ovirati pozitivnega dela, ako se bodo hoteli vzdržati. Čim večja je stranka, tem več odgovornosti ima in tembolj se mora prizadevati, da doseže pozitivnih uspehov. Politika negacije bi socialni demokraciji le škodovala. Socialna demokracija zahteva dveletno vojaško službo. Temu se vlada ne bo protivila, toda državni zbor bo moral dovoliti za to potrebnih sredstev. Skratka, socialna demokratske nevarnosti nikjer ni.

Vsenemci.

Dunaj, 3. junija. Med Schönererjem in Steinom se je pojavil velik spor. Schönerer je namreč za ožje volitve izdal parolo, da se v Asu in Falkenau morata vreči svobodno-vsenemška kandidata Mühlwert in Stransky. Poslanec Stein pa je nasprotno izdal parolo, da se naj volita združeno svobodna vsenemca, kar se je tudi zgodilo. Tudi poslanec Heba, dr. Jäger je sprt s Schönererjem in sicer zato, ker se Jäger zavzema za nemški blok.

Grofa Sternberga prvi nastop.

Dunaj, 3. junija. Grof Sternberg naznanja, da bo v eni prvih sej interperlat zaradi mahinacij pri njegovi volitvi, posebno pa zaradi tega, ker so bili uslužbenci in delavci cesarjevih posestev v njegovem volivnem okraju pri ožji volitvi prisiljeni voliti socialdemokrata.

Odpoved Poljakov sokolskemu zletu v Prago.

Med češkim in poljskim časopisjem traja dalje polemika zaradi tega, ker so Poljaki izjavili, da se ne udeležijo vsesokolskega zleta v Prago. Glavni poljski listi izjavljajo, da ne vidijo v sokolskih zletih tiste koristi za Slovanstvo, kakor mladočeški listi. »Postep« pravi, da je namen sokolstva nepolitičen in njegov namen telesno krepiti svoje člane, ne pa delati politične demonstracije. Pravi vzrok bo ta, ker se je češko sokolstvo marsikje preveč udeležilo mladočeške liberalne politike, ki

LISTEK.

Usoda

Poljski spisal Vladislav Orkan, prevel Fran Virant. (Dalie.)

Pred njim stoji širokopleč kmet, čedno oblečen, z rdečim obrazom . . . Poznalo se mu je, da ga rad »potegne«. Tudi sedaj je bilo videti, da »ga ima«, kajti nagibal se je sedaj na eno, sedaj na drugo stran, kakor bor, ki ga veter mae, in gledal na sedečega Martina.

»A, vi ste, župan . . .« je šepetal mlinar. »Uganili ste, jaz sem tukajšnji predstojnik. A vi, kdo ste?« je vprašal župan z izpitim glasom.

»Torej me ne poznate? . . .«

»Seveda ne.«

»Mlinar Martin . . .«

Župan ga je pogledal bližje.

»Bog pomagaj! . . . Odkod ste se pa vi vzeli?«

»Naravnost iz Amerike . . .«

Župan je iztegnil roko in sta se pozdravila.

»No, prej bi pričakoval gospoda glavarja, kakor da bi vas tu zagledal! . . .« je govoril župan. »Kdaj ste prišli?«

»Danes . . .«

Župan je opazoval Martina, ki je sedel otožen in vtopljen v obupne misli, ki so mu zmedle vse pojme.

»Veste kaj,« je začel župan, »kaj boste tu

sedeli? Zgodilo se je, kar bi se ne smelo zgoditi . . . Vi tako ne morete nič pomagati, če bi tudi celo leto tu sedeli. Žene ne priključite s krikom in ji tudi ne napravite nobene škode če tudi pretočite korec solza! . . . Torej pojdite raje k meni, razgovorimo se o celi zadevi in bo že kako drugače . . . No vstanite!« in ga je potegnil za rokav.

Mlinar se je počasi vzdignil in stopal topo za županom . . . Ljudje so se čudili, »s kom neki gredo gospod predstojnik,« a gospod predstojnik je šel z mlinarjem naravnost proti bajti, ki se je razlikovala od drugih v tem, da se je že od daleč videl na njej napis, zložen iz krivih črk: »Občinski urad v Porobiju, in poleg njega drugi: Vinotoč.«

»Morda še ne veste,« je pojasnjeval župan mlinarju, »da sem si nabavil vina, da bi ljudje v nedeljo ne lenarili in da bi jim na kak način osladil to pusto življenje. Ha! kajti tu je beda! Beda pri vsakemu koraku! Ni o tem govoriti.«

Župan je končal in še parkrat pri sebi zamrmral: »beda.«

Martin ga sploh ni poslušal, ampak je mislil na zapuščene njive in na svojo Marušo. Nazadnje sta se ustavila pred domom gospoda predstojnika. Župan je odrinil vrata. V veži jima je že udarilo na uho hrupno govorjenje, ki je prihajalo iz zakajene izbe . . . Župan je z obrazom »predstojnika« prestopil prag, za njim je z nekako bojaznijo in negotovostjo vstopil mlinar.

»Ho! Gospod predstojnik! . . .« je zahrmetelo od mize, za katero so sedeli po vrsti na klopi odborniki.

»Na vaše zdravje župan! . . .« je začel

poljski čuvaj, prelivajoč vino v čašo velikosti male kupice za pivo. Roka se mu je tresla ne samo zaradi starosti — ko je vlival v kupico, je zli dvakrat toliko na mizo, od koder je teklo curkoma na vlažna, glinasta tla.

»Ne razlivaite boter daru božjega . . .« je zagrmel župan in dodal, obrnivši se k mlinarju, stoječemu pri vratih:

»Na vaše zdravje, Martin!« . . . Nikar se ne žalostite! . . . Bo že kako!«

Kmetje so šele sedaj zapazili skozi gosti dim iz pip, ki je napolnjeval polovico izbe, mlinarja stoječega poleg vrat.

»Kdo pa je to?« se jih je oglasilo več.

»Domačina ne poznate? . . .« je odgovoril mlinar in stopil k sedečim. Poljski čuvaj se je na pol nagnil izza mize in pogledal bližje.

»Mlinar! . . . Martin! . . . Pri moji dušici! . . .«

Podžupan, suho človeče, je skočil s klopi.

»Botrček! Torej ste vi? . . . Vsi svetniki! . . . Kdo bi vas . . .« ropot prevrnjene mize in cvenk stekla mu je pretrgal besedo. »Kaj pa je?« je vprašal obrnivši se.

»Da bi te vrag!« se je razsrdil župan.

»Dar božji razliva po tleh!« in se je sklonil in pobral stolčeno steklo.

»Pri moji dušici! . . . tega nisem jaz storil! . . .« je kričal poljski čuvaj.

»Kdo drugi, če ne vi?«

»I no, podžupan je s sukno pomedel!«

»E kaj me pa »ti« daješ?« je vskliknil podžupan.

In prišlo bi bilo do bitke, ko ne bi bil novi gost, ki je hipoma stal sredi sobe, pomiril prepirajočih s svetopisemskimi besedami.

»Bratje v Kristusu! Nikar se ne zmerjajte z besedami, kajti povedano je . . .« Tu se je ustavil in gotovo premišljeval, kaj je povedano.

»A! gospod tajnik! . . .« so mu pretrgali premišljevanje in tišino pričakovanja njegovih nadaljnjih besedi.

»To smo vas že težko pričakovali! . . . No, kako naj se pa brez vas posvetujemo o občinskih zadevah! . . .«

Miza je že stala na svojem mestu in na njej liter in kupica, večja kakor poprej. Marsikateri odbornik si je mislil, ko je ogledoval velikost kupice in jo v mislih že napolnjeval z vsebino steklenice: »Ni nesreče brez sreče.« Nasprotni pomen tega najnavadnejšega pregovora ne pride nikomur na misel.

Posadili so gospoda tajnika na klop za mizo, župan se je vsedel na stol — in seja se začne . . .

Medtem so pozabili na mlinarja, ki je stal na strani in ko bi ne bil vtopljen in obupne misli, ki ga niso zapustile, gotovo bi se bil začudil, zakaj ni župan, ko je njemu napil, potem tudi njemu nalil, ampak da gre vrsta dalje okoli mize.

»I no, morda so izpremenili nekdanjo navado!« bi si bil mislil.

Kupica je medtem prišla okoli, enkrat, dvakrat . . . Čas je hitro bežal. Sonce je metalo naravnost solnčne žarke in zaznamovalo poldne z belim kazalom.

Poljski čuvaj se je zagledal v prazno steklenico in tesno mu je postalo pri srcu . . . »Pri moji dušici!« je ponavljal vedno bolj pogosto in v mislih je končal, »da bi jo vsaj kdo napolnil . . .« Sveti Kleofas, da katerega

je Poljaki ne marajo. Odtod izvira hladnost in nasprotje.

OGRSKA. Pomirjenje.

Budimpešta, 3. junija. Položaj je nekoliko boljši. Radikalni glasovi so utihnili, najbrž zato, ker pride kralj kmalu v Budimpešto slavit jubilej svojega kronanja in bodo potem Ogrri najbrže mirno in sporazumno z vladarjem dosegli, kar sedaj razburjeno in glasno zahtevajo. Vlada upa, da nagne kralja na svojo stran in da bo še pred poletnimi počitnicami lahko rešila »ustavne garancije« v zbornici. Mogoče je seveda tudi nasprotno, kajti »ustavne« garancije so pravzaprav garancije proti kroni, ki bi potem posebno glede na vojaško vprašanje bila zelo vezana in brez vsake dejanske moči.

Budimpešta, 3. junija. Glasilo neodvisne stranke »Magyar Ország« izjavlja, da so vesti o osnovanju nove stranke na podlagi načel iz leta 1848, popolnoma neosnovane. Sedaj ko gre za nagodbno vprašanje, je treba da se tesno združijo vse stranke. Nepristano nespornost med Avstrijo in Ogrsko ter spori med krono in ljudstvom morajo ponehati in se vrniti zaželeni mir.

Dunaj, 3. junija. Glede na nagodbno vprašanje se poroča, da se odločilna pogajanja prično prihodnji ponedeljek v Budimpešti.

Budimpešta, 3. junija. V zbornici se vrši razprava o napravah, ki se bodo ustanovile o priliki jubileja kraljevega kronanja. Poslanec Hoitsy priporoča, naj se predloga sprejme. Kralj se je prepričal, da je mir le mogoče, ako se vpoštevata ogrska ustava in svoboda ljudstva. Slovak Hodža sprejme predlog in izrazi upanje, da bo parlament odgovarjajoč intencijam vladarja sprejel splošno in enako volivno pravico. Sprejme se še predlog, naj se kuje jubilejni zlat denar po 100 K in srebrni po 5 K.

Boj za volivno reformo na Ogrskem.

Budimpešta, 3. junija. Socialni demokrati so priredili velik shod, kjer so demonstrirali za splošno in enako volivno pravico. Očitno so sedanji vladi, da hoče volivno reformo zavleči, če ne popolnoma ogoljufati ljudstva s tem, da spravlja na dan vprašanje o »ustavnih garancijah«. S tem hoče ljudstvo premotiti, da bi pozabilo na volivno reformo.

HRVAŠKO-OGRSKE ZADEVE. Razporeženje v hrvaški koaliciji.

Zagreb, 3. junija. Ker so poslanci hrvaške koalicije glede na spor med ogrsko in hrvaško vlado izjavili, da pri debati v ogrski državni zbornici ne bodo govorili v obstrukcijskem zmislu, sklepajo nekateri iz tega, da se je bojevitost hrvaške koalicije polegla. Resnica pa je ta, da hoče hrvaška koalicija pri debati o načrtu nove službene pragmatike za železnice v budimpeštanski zbornici postopati previdno, da se z ogrsko koalicijsko vlado in Košutovo stranko ne spré tako, da bi bilo vsako poznejše sporazumljenje za vselej nemogoče. Hrvatska koalicija noče namreč sedaj vladajoče stranke na Ogrskem spraviti v zadrego in pripomoči do njenega padca, kajti noče, da bi zopet zavladala na Ogrskem prejšnja liberalna stranka, ki bi bila za Hrvate stokrat hujša kot sedanja neodvisna. Vzlic temu pa hrvaška koalicija pri debati ne bo niti za las odnehala od svojih pravičnih zahtev.

Gotalovo, 3. junija. Volivci tega okraja so na volivnem shodu soglasno izrekli nezaupanje poslancu ministru Josipovitchu, ki je zvest opredla Mažarov. Pozvali so ga, naj nemudoma odloži svoj mandat. Isto se je zgodilo v Goli.

SRBIJA.

Spor med Pašičem in Vučićem.

Med srbskim ministrskim predsednikom Pašičem in srbskim poslanikom Vučićem je izbruhnil spor, ki se je zasedaj končal s porazom Vučića, kajti kralj Peter ga je vpokojil. Toda dobri poznavalci razmer sodijo, da bo

konečno zmagal vendarle Vučić, vrigel Pašiča in postal sam minister. Vzrok sporu je ta, da je Vučić, ki je bil svojčas na Dunaju srbski poslanik, bil prepričan, da je Pašič čisto po nepotrebnem povzročil trgovinski spor z Avstrijo. Pašič je baže Vučiću tudi dajal napačna poročila in intrigiral tako, da je Vučić imel na dunajskem dvoru zelo težko stališče, kadar je hotel zagovarjati politiko svoje vlade. Pri nekem dvornem plesu je naš cesar Vučiću dejal: »Zelo obžalujem, da so se razmere s Srbijo vsled neodkritosrčnosti vaše vlade tako zelo poslabšale. Upam, da bo srbska vlada to izprevidela.« Ako se bo Vučiću posrečilo dokazati, da je Pašič začel trgovinski spor z Avstrijo zgolj iz osebnih interesov, se bo v kratkem v Srbiji izvršila velika politična izprememba.

VOLITVE ZA RUMUNSKI PARLAMENT.

Bukarešt, 3. junija. Včeraj so se pričele volitve za parlament in sicer iz prvega kolegija senata, ki sestoji iz večine veleposelnikov. Liberalna stranka je dobila 43, konzervativci 9 mandatov, treba je še osem ožjih volitev.

RUSIJA.

Duma.

Peterburg, 3. junija. Duma je odklonila predlog justičnega ministra, naj se postopno kazni za tiste, ki potom tiska ali v govorih poveljujejo politične in anarhistovske zločine ter je sprejela predlog naučnega ministra, naj se odpravi preganjanje zaradi tajnega pouka na Poljskem. Nato je duma po daljši debati zavrgla predlog ministra za notranje zadeve, naj se osebe, ki so pod policijskim nadzorom ali pa v sodnijski preiskavi, ne pustijo k vojaški službi, da se na ta način onemogoči revolucionarna propaganda v armadi.

NEMIRI V ANGLEŠKI INDIJI.

London, 3. junija. Iz Simle poročajo, da se je v Coconadi (provincija Madras) pojavilo gibanje proti tujcem. Množica ljudi je napadla evropski klub, več stvari razdejala in ranila nekaj uradnikov.

NEMIRI V TOURCOINGU.

Župan tourcoingški in socialistični poslanec Dron sta prepovedala katoličanom cerkveni izprevoz ob Telovem. Katoličane je seveda prepoved razburila in dali so duška svoji nevolji pred cerkvenimi vratmi. Ker se je šlo proti katoličanom, so seveda nastopili takoj policisti in orožniki.

UPOR NA KITAJSKEM

London, 3. junija. »Morningpost« poroča iz Šangaja, da so uporniki v Swatowu ubili uradnike, da požigajo uradna poslopja in zasedajo mesta ter vasi. Angleško brodovje, ki plove v japonskih vodah, je odplulo proti Kitajski; tudi japonsko brodovje plove proti Swatowu. Ako bo gibanje narastlo, bo potrebna intervencija evropskih veselil.

Pijevo društvo.

Preteklo nedeljo je imelo svoje občno zborovanje Pijevo društvo na Dunaju. Društvo je pričelo izdajati meseca marca 1906 Pijevo korespondenco, namenjeno katoliškemu časopisu. Lani že je podpiralo »Pijevo društvo« lista »Vaterland« in »Reichspost« z manjšimi vsotami. Letos se pa razdeli med oba lista vsota 65.000 kron. »Reichspost« bo tako mogoče, da od letošnje jeseni nadalje izhaja po dvakrat na dan. V blagajni je bilo dne 31. decembra lani 128.700 kron, koncem majnika letos pa že 168.120 kron. Sledila je nato stvarna razprava. Burno so pritrjevali zborovalci poročilo Eckardta na Solnograškem, da je kardinal dr. Katschthaler omogočil na Solnograškem 53 krajevnih skupin, ki so prispevale 19.000 kron društvu in da je določil kardinal nekega duhovnika, ki ima edino dolžnost, da pospešuje »Pijevo društvo«. Sklenilo se je, da se naprosijo vsi škofje posnemati solnograški zgled. Nadalje so sklenili nujno

naprositi krščansko misleče državne poslance naj več ne priobčujejo člankov v judovskem časopisu in naj se ne dajo več intervjuvati po sotrudnikih judovskega časopisa. Dr. Funder, glavni urednik »Reichsposte«, je izjavil, da je prekosil korespondenčni urad »Pijevega društva« nanj stavljene zahteve in da deluje vzorno.

Dnevne novice.

+ **Cedne sodnijske razmere!** Pred seboj imamo razsodbo c. kr. okrajnega sodišča v Mokronogu, v kateri si je c. kr. adjunkt M. Zwitter privoščil sledečo opazko: »Obtoženec je farovski oskrbnik in, kakor sam prizna, pristaja stranke dr. Šusteršiča. Če se upošteva, da ljudje obtoženčeve vrste niso vajeni brzdati strasti in da pride pri njih čisto politično nasprotstvo v osebno sovraštvo...« K temu izbruhu politične strasti od strani c. kr. sodnika, pripomnimo sledeče: Dozdaj smo mirni, četudi težko, prenašali tako in enaka, odkrita in prikrita žaljenja, ki so si jih nekateri sodniki proti našim somišljenikom privoščili. Toda naše potrpežljivosti je konec. Takih izživljanj od strani c. kr. sodnikov ne moremo in ne smemo več prenašati. Ljudstvo, ki je poverilo poslancem »S. L. S.« svoje zaupanje in zastopstvo, kliče na ves glas po odpravi zoper take sodnike! Ljudstvo pričakuje od svojih izvoljenih poslancev, da zastavijo vse moči, da se po sodiščih nastavi uradniki, ki bodo ljudstvu res sodniki! Vse stranke pa, ki so že imele ali še bodo imele podobne izkušnje s sodniki, pozivljamo, da nam to gotovo javijo!

+ **Telovadba na Jesenicah.** V nedeljo, dne 2. junija je bil prvi telovadni dan »Telovadnega odseka katoliškega izobraževalnega društva na Jesenicah«. Udeležilo se je 30 telovadcev, kateri so vadili pod vodstvom ljubljanskega načelnika brata Fr. Perdane elementarne, redovne in proste vaje. Pri sestanku se je konstituiral začasni odbor, ki obstoji (mesto predsednika, oziroma staroste je ostalo prosto) iz blagajnika g. Čuka, tajnika brata Rakef M., štirih odbornikov br. Ažbete, Čopa, Jeraša, Oblaka, namestnikov br. Nikola in Zen ter reditelja in njega namestnika istočasno orodjarja br. Ažbe in Bertoneceli. Istodobno so se določile tudi telovadne ure in sicer ob nedeljah od 4. do 6. ure popoldne ter ob četrtkih od pol 8. ure zvečer. Ker je navdušenje za telovadbo na Jesenicah veliko, upamo, da se bodo čili bratje telovadci v kratkem razveseljevali lepih uspehov. Le tako naprej! V delu je moč. Jeseniškim delavcem pa želimo kar največ uspeha!

+ **Na pomoč koroškim Slovencem.** Ponovljena prošnja! Slovenci! Danes, 27. majnika smo pričeli z delom pri naši »Narodni in gospodinski šoli«. Visok mlaj, zasajen na stavbnem prostoru, naznanja z vihrajočo trobojnico, da nova šola hoče biti braniteljica in trdna opora narodu slovenskemu — kot taka pa menim, da zasluži našo vsestransko podporo. Zato rojaki, ne zamerite zopetne prošnje in še prispevajte tako dolgo, dokler ne bodo pokriti vsi stavbni stroški. — Matej Ražun, župnik. — Naj bi se zavedni Slovenci v obilnem številu odzvali klicu koroških bratov. Posamezniki, izobraževalna in gospodarska društva, posebno posojilnice po celi Sloveniji prihitite koroškim bratom z darovi na pomoč!

+ **Desetletnice slov. kršč. izobraževalnega društva sv. Jožefa v Trzinu** se udeležijo: 1. S. K. S. Z. v Ljubljani, moški oddelek, — 2. S. K. S. Z. ženski oddelek. — 3. Stokrovno društvo poljedelskih in trgovskih uslužbencev v Ljubljani. — 4. Prvo ljubljansko delavsko konsumno društvo v Ljubljani.

— **Deželni predsednik v Kamniku.** Iz kamniške okolice se nam piše: V ponedeljek smo se zbrali v Kamniku župani, občinski svetovalci in načelniki raznih naših gospodarskih društev, da smo se poklonili našemu občespoštovanemu deželnemu predsedniku gospodu Schwarzu. Izenadeni smo bili nad ve-

liko prijaznostjo in dobrohotnostjo visokega gospoda, iz vsake besede se razvidi, kako je vnet za blagor ljudstva in kako želi in hoče nam pomagati. Zelo je bil vesel ko smo se zbrali v tako velikem številu, sprejemal je nas od 9—pol 1 ure popoldne. Slava meščanom kamniškim, somišljenikom napredne »S. L. S.« ki so polnoštevilno izobesili na šutni in glavnem trgu narodne in cesarske zastave, nazadnjaški kamniški liberalci so pa demonstrirali, ker so to opustili na svojih hišah in še celo župan dr. Kraut, ni razobesil zastave s svoje hiše. Žalostno! Čitalnica, ki jo vzdržujejo c. kr. uradniki tudi ne, in še celo na nekaterih hišah s c. kr. grbom in v katerih stanujejo nekateri c. kr. uradniki ni bilo zastave. Kam plovemo?! Prav dobro smo si ogledali vse trgovine, ki so bile brez zastave, kakor Košir, Skala, ono v samostanski hiši, Janežič, Majdič, Avgust Albreht oba Adamiča, krojač Potočnik itd. Marsikateri teh gospodov bode javkal, pa bo prepozno; bomo že poskrbeli, da spregledajo vsi naši sosede in ne bodo redili gadov na lastnih prsih. Kaj vam je storil gospod deželni predsednik Schwarz? Ker je pravičen mož in ljudstvu naklonjen, pa ga ne marate. Bog živi gospoda deželnega predsednika veliko let med nami!

— **Premeščen** je iz Semiča v Trebnje kapelan gosp. Alojzij Kurent.

— **»Divji lovec« in »Rokovnjači« na češkem odru.** Dne 26. maja je »Pištěkovo ljudsko gledališče« v Pragi že tretjič uprizorilo Finžgarjevega »Divjega lovca«. Kakor čujemo, bode g. Lier tudi »Rokovnjače« priredil za češki oder.

— **Premovanje goveje živine** priredijo Višnji gori jutri, dne 5. junija hranilnica in sojilnica za Višnjo goro in okolico. Kot strokovnjaki in razsodniki se bodo udeležili premovanja g. živinozdravnik Rajer, g. drž. in deželni poslanec Povše v imenu kmetijske družbe in g. deželni poslanec Košak.

— **Shod na Gorjancih** se je v klubu slabemu vremenu nepričakovano dobro obnesel, za kar gre v prvi vrsti zahvala č. g. kaplanu Kolbeznju iz Št. Jerneja.

— **Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.** Radi posiljene nečistosti na nedorasli pastorki Mariji Kapler (od 13.—14. let) so porotniki obtoženega Matevža Rogelj iz Bukovce, okolica Št. Vid pri Zatični spoznali krivega hudodelstva po §§ 127 in 132 ter je bil obtoženec obsojen na pet let težke ječe, poostrene s trdim ležiščem in postom vsak drugi mesec. — Radi uboja (umora) na cesti pri Ratežu, povzročenega z nožem na osebi Jože Škrbca, je bil obtožen Anton Košir iz Mal. Slateneka — kolikor se tiče prvega glavnega vprašanja — po soglasnem krivdoreku porotnikov z ozirom na posebno milost obsojen le na tri leta težke ječe in poravnavo vseh stroškov. — Prva obravnava je bila tajna, pri drugi je prisostvovalo mnogo občinstva.

— **Umrl** je v Gospiču trgovec gosp. Fran Vončina.

— **Svarilo.** Iz Feldkirchna na Predarlskem nam piše naš rojak: Čuje se, da nabira neki agent z imenom Polavder po slovenskih tovarniških krajih kakor sv. Litija, sv. Pavel pri Preboldu in drugje delavke za tukajšnje tovarno. Tu mu je obljubljena od tovarnarja Karola Ganala nekakšna nagrada od vsake nove delavke, ki pride sem. Sprejeta je le pod pogojem, da ima pri nem hrano. Tu stane ženska hrana po 1 krono na dan. Zasluži se približno do goldinarja na dan. Kakor se čuje se hrana še podraži. Zato pišem to v svarilo tistim dekletom, ki so morda semkaj namenjena. Toda pomniti je treba, da velja ta plača samo za tiste, ki znajo na strojih delati, tiste, ki se morajo šele učiti dela, dobijo seveda še manj. Če ne verujejo temu svarilu, se bodo prepričale ko pridejo sem. Da bi le ne bilo tedaj že prepozno!

— **Moža je v spanju umorila.** Kmet Mato Crnko se je iz Amerike vrnil domov v Sunje na Hrvaško. Mato je doma svojo ženo Jago pričel izpraševati, kam je zapravila denar, ki ga ji je pošiljal iz Amerike. Ženi so bila taka vprašanja jako neljuba. Pričela se je kregati

je imel čudovito slabost, posebno takrat, kadar se je po vsaki »seji« vračal proti bajti, se je konečno usmilil njegove neme prošnje, kajti navdahnili je mlinarja z mislijo, katere vresničenje je vsaj zanj imelo važne posledice v prihodnosti...

Ko je videl prazno steklenico, je stopil bližje in zašepetal županji: »Prosim, prinesite dva litra!«

Županja se je na mig zavrtela in dva litra sta stala na mizi...

»Ho! boter plača! V Ameriki ste morali dobro zaslužiti!« se je oglašil eden od odbornikov.

»Samo žena vas je speljala na led... Nič drugače, treba bi jo bilo s palico namahati, ko je želela vašega odhoda!...«

»Eh, kaj bi o tem govorili!...« je zavrnil mlinar in da bi odvrnil govor od bolestin reči, nalil kupico vina.

»Na vaše zdravje, župan!...« in se je sklonil in nalil... Kupica je šla hitro okoli. Govorica je postala še hrupnejša; vsak je govoril, a malokdo poslušal. Solnce se je nagibalo k zatonu, umikajoč se počasi in neopazno z zakajenih šip...

Vsi so se zanimali za mlinarja.

»No, saj on plačuje, mora imeti denar...«

»Ba, kaj ne bi imel!« so si govorili na uho.

Samo tajnik je sedel molče: vsako kupico vina, ki mu je prišla v roke, je najprej parkrat obrnil, se ogledal v nji, nazadnje se je zagledal vanjo, kakor bi iskal tam jedra kake misli ali rešitve kakega važnega vprašanja, končno, po premisleku, se je hitro sklonil in podal dalje...

Tako je delal vsikrat sistematično.

Izpraznili so tako po vrsti kupico za kupico. Solnce je že zahajalo, a o seji ni niti sluha. Zato je govorica v zakajeni izbici vedno hrupnejša; suhi obrazi odbornikov so se nenaravno pobarvali. Celo mlinar je z »ogrskim kropom« zalil dušno žalost, kajti obrnil se je že z veselim obrazom k poljskemu čuvaju, pripovedovaje mu zanimiv dogodek s poti čez morje... Poljski čuvaj se je tenko ihtotal in vedno pogostejše izgovarjal: »Pri moji dušici!«

V tem je vstal župan. Odborniki so utihnili, sodeč, da otvorijo sejo, toda on se je nagnil k mlinarju in ga vprašal hropeče:

»Hej, Martin! Kdaj mi pa vrnete mojih dvesto goldinarjev?... Sedaj morate vendar kaj imeti!... Kaj?...«

Mlinarju se zmračilo čelo. To vprašanje ga je hipoma obrnilo k prvotnim mislim.

»Prinesel sem samo petdeset goldinarjev s seboj. Morali boste počakati, da pripeljem nazaj Marušo...«

»Ho! ho! nikar ne mislite na to! Ona se ti vrne?... Mislil, da me boš za nos vodil!... Ti bi na tistem prodal posestvo, ubežal za ženo, potem pa išči vetra po svetu!... Jaz moram imeti denar in konec.«

»Kaj, ko ga pa nimam.«

»Glejte, da ga dobite!...«

»A kako?...«

Župan ni odgovoril. Sedel je in podprl glavo. V tem se je, kakor bi mu nova misel padla v glavo, vzdignil in nagnil polno kupico.

»Veste kaj, boter?... Prodajte mi posestvo.«

Martin se je zgani.

»Nikdar!...«

»No, kakor bo. Še mi se ne obdržimo.«

Nalil mu je vina in mu napil. Ukazal je prinesiti nov liter. Vrsta je prišla na nju. Župan je mlinarju nalival in gledal izpod oči. Odborniki so se spogledali med seboj.

»Župan nekaj namerava!...« so si šepetali.

»No,« je začel predstojnik, »ali prodaste?«

»Posestvo?«

»No, da!«

»A kdo bi ga kupil?«

Županu so se oči zasvetile. Čutil je v rokah vjetega tička. Mlinar je pa, čisto pijan, gledal brezmišelnost. Parkrat je s silo skušal zbrati misli, stisnil obrvi, izbulil oči, toda izpito vino mu je tako omračilo vid, da ni mogel videti kratkega nasmeha predstojnikov.

»Jaz kupim...« je nadaljeval župan.

»Koliko daste?«

Župan se je izognil odgovoru.

»No, se bova že dogovorila. Veste, da je polje neposajeno in leži zapuščeno... Neobdelana zemlja in nič drugega...«

»Vendar je tega veliko!...« je ugovarjal Martin.

»Torej ne veste, da je vaša prodala nekaj polja?...« je vprašal župan z lokavim nasmehom.

»Nemogoče!« je skočil mlinar »okonci.«

»No, ali ni res?...« se je obrnil župan do podžupana.

»Vsi svetniki!... res je!...« je zahreščal ta.

»Pri moji dušici!...« je potrdil poljski čuvaj.

Martin se je sesedel na klop... Nagnil je polno kupico. Bil je že popolnoma pijan.

»Prodaste ostalo?...« je začel iznova župan.

»Dam vam tristo v srebru...«

Martin je odmahnil z glavo.

»No, naj imam izgubo!... Veste, Martin, da vas imam rad... Nazadnje vam pustim tisto bajto... Ne bom vas goljufal. Kdarkoli se vrnete, vas sprejem... Dam vam tristo petdeset... Nočete?... No, tu imate tristoosedemdeset na mestu in likof!... Bajta je vaša. Česa hočete več?... Dvesto odpade na dolg, dvajset za obresti; izplačam vam na mestu stotak in petdeset goldinarjev! Botri so pa priče...«

»Ko bi rekel...« je povzel tajnik in vzdignil važno glavo.

»Vsi svetniki!...« ga je prekinil podžupan.

»Pri moji dušici!...« je končal poljski čuvaj.

Župan je vstal in stopil k mlinarju.

»Boter, ne bodite trdi!... Kakor živim...«

Objel ga je in poljubil.

Mlinar se je, razorožen od prijaznosti, udal tem prei, ker bi zaman iskal misli, da bi se upiral.

»Tako je spiše pogodba. Pisar je na mestu...« je rekel župan; streznil se je popolnoma od radosti.

Martin je pokimal z glavo.

Tajnik je izvelkel iz muznice polo paviirja, jo razgrnil po mizi in začel važno z nohtom čistiti pero... Župan je ukazal prižgati svetilko; na mizo je postavil novo steklenico. Kupica je šla že kakih desetkrat okoli. (Dalje.)

z možem, ki ji je priložil končno klofuto. Benaška žena je sklenila, da se mašuje. Ko je mož spal, vzela je žena sekuro ter spečega moža tako udarila po glavi, da je bil na mestu mrtev.

— **Nekaj lepega** se je slišalo iz Rakovnika pri Št. Rupertu iz gostilne znanega Zupanciča v nedeljo zvečer. Mokronski liberalci in št. rupertski z nekaterimi drugimi osebnimi so do pozne noči zabavljali čez škofa, čez domačega župnika in sploh čez vse poštene ljudi. Zupancič pusti svojo »priateljsko inteligenco« tako glasno zabavljati čez škofa, da se vse naokrog hiše in po vasi sliši. No, čuda ni, saj se je škofu tudi lepo odkril in je sklenil z »zajcem« zopet bratovščino piti. Le tako naprej in berite še bolj »Slovenski Narod«!

— **Mater ubil.** Dne 27. m. se je dogo-dil v Kastelotri v Dalmaciji strašen zločin. 56letni Gjuro Lukin Gregorič je ubil svojo 75 let staro mater, da bi se polastil njenega posestva, ki je vredno 40.000 kron. V zaporu je morilec silno drzen ter na vprašanja odgovarja z največjo ravnodušnostjo.

— **Republika in anarhija v Novem mestu.** Iz Novega mesta se nam poroča: V nedeljo je bilo v Novem mestu čudno vse na »auf!«. Nekaj dijak, znan socialni demokrat, je začel. Pod oknom socialnodemokratskega odveta-nika je dal še pozno zvečer svojim sladkolinjenim duhovom na izredno nedijaki način duška v »urnebesnem« kriku: »Živela republika, živio socialni demokrati!« Uro pozneje je v spremstvu nekega uradnika in nekega dijaka na pre-družen način insultiral našega iz Goriancev se vračajočega poročevalca. Pridružil se je tudi dotični uradnik in grozil nekaj »von der blutigen Hand der Rache«. Lepa republika to! V tistem času pa se je v Novem mestu vržila že prava anarhija. Vse je bilo po koncu. Šlo se je zoper policijo. Res čudež je, da ni prišlo do nedoglednih posledic. Stvar je, v kolikor smo iz verodostojnega vira in izpovedb navzočih prič točasno informirani, ob kratkem povedano, ta-le: V gostilni gospoda Ferliča na glavnem trgu sede med drugimi: Matevž Zagorc, postiljon kostanjevske pošte, Franc Udovč, hlapec pri g. Seidnu, Miklavž Tomažin, hlapec pri g. Božiču. Udovč, ki je šele nedolgo tega prišel iz zapora, je ba je ob kritičnem trenutku sam sedel pri mizi. Zagorc je vedno silil vanj. Udovč ga je rotil in prosil, naj ga pusti pri miru, on ni razpoložen za burke. Nič ni pomagalo. Zagorc ga je dražil naprej. Potem pa gre vum, odpre oboja vrata, nato pride nazaj in vrže zahrbtno Udovča s stolom vred na tla. Zagorc je po tem »junas-kem« činu zbežal skozi nalašč odprta vrata ter izrazil: »Le pridite, vrage, za me-noj, vas bom v štali z vilami prodril!« Zagorc, kakor drugi postiljoni, imajo namreč svoje ko-nije v hlevu gospe pl. Fichtenau. Na ta način izživljava in Udovč, vsled napada posebno raz-burjen, sta res letela za njim. Ko dojdeta v hlev, ju je Zagorc res napadel z vilami po glavi. Tomažinu je ba je prebil črepinjo. Udovč zagrablji potem za vile. Pri tem ostane topo-rišče v njegovi roki, vile same pa v roki na-padalca. Mestni nadstražar prihiti z asistenco stražnika Muhviča na lice mesta. Ko ju Zagorc zagleda, vzame v roke druge vile z name-nom, da stražnika udari. Med tem, ko je straž-nik skušal za vse slučaje razorožiti napadenega Udovča, je nadstražnik napovedal napadal-cu Zagorc aretacijo. Toda to Zagorc ni bilo po volji, ampak je skušal, ko je prihitel areta-ciji tudi stražnik M. na pomoč, oba stražnika proti konjem zasukati, da bi ju začeli konji biti s kopiti. Stražnika, to nakano opazivši, ga krepko potegneta od konj stran; ko pri-dejo do srede hleva, se vrže Zagorc z vso silo na tla in zavpije, da ne gre s policajem. Med tem namreč se je nabralo pred in v hlevu mnogobrojnega občinstva, izmed katerega so Zagorca nekateri hujskali in vpili: »Ne daj se, ne pusti se aretirati!« In Zagorc jih je ubogal in se nikakor ni dal aretirati. Poslali so po voz, da ga nalože. A voza — to je že sedaj tretji slučaj, ki ga moramo ožigosati — ni bilo kmalu dobiti. Glas o ti aretaciji se je po mestu bliskoma širil. Vse je vrela skupaj. Vse je vpilo v sovražnih izrazih napram policiji. Prišel je še tretji stražnik Ljubi na pomoč. Toda vse zastoj, Zagorc po vedno hujšem hujskanju »okorajžen«, se je vrgel in metal po tleh vsakokrat, ko so ga hoteli odvesti naprej. Stražniki so ga mirno opozarjali, naj se pusti mirno aretirati. Vse zastoj. Rašje se je pustil vlačiti zunaj pred hlevom po blatu. To pa je množico še bolj razburjalo. Obdelovali so po-litico na način, po katerem se spozna zmožaj gotovih elementov, živečih v mestu. Vemaj za več glavnih kolovodij. V kolikor so le-ti one-mogočili, oziroma otežkočili aretacijo, to naj sodišče preiskuje. Policisti so bili vsi strgani in šele ko je voz došel, se jim je posrečilo re-ntentnega postiljona spraviti s prizorišča. Še danes, čim širje kroge prevzema ta novica, tem bolj raste napadanje in obrekovanje po-litije. Kaj iz tega še vse pride, se še ne ve.

— **Iz Št. Vida nad Ljubljano** se nam po-roča, da priredi prihodnjo nedeljo, dne 9. tega mes., ob 5. uri popoldne, ondodni mladeniški telovadni odsek, združen z ljubljanskim telovadnim odsekom, javno telovadbo. Zanimanje za ta javni nastop domačih mladeničev je ja-ko veliko, tako da se nam obeta lep dan, zla-sti ker je pričakovati tudi precejšnje udeležbe od strani ljubljancov. Javna telovadba se vrši na prostem in je vstop prost. Po javni telovadbi priredi mladeniški odsek na Ceba-vojem vrtu veselico. Na programu veselice je petje, tamburanje, srečolov, korijandoli i. dr. Vstopnina k veselici 40 h.

— **»Rdeči Prapor« zopet tednik.** »Rdeči Prapor« je z današnjim dnem prekinil dnevno izhajanje ter bo odslej izhajal zopet kot tednik.

— **Dijaška protiduelska liga v Zagrebu.** Zagreb, 3. junija. Pri zadnjih dijaških slav-nostih so vseučilišni dijaki v pozni noči po-stali tako dobre volje, da so se jeli izzivljati in iz ničevnih razlogov »kontrahirati«. Kontra-haž je vsegaskup 32, 16 pa jih bo treba junaško rešiti s sabljo. Dva dvoboja sta se že iz-vršila in sicer tako spretno, da nista bila ran-jena le dva dijaka dvobojevnika, ampak celo en sekundant. Dostojni elementi med dijaki so sklicali 4. t. m. shod na vseučilišču, kjer bodo ustanovili protiduelsko ligo, da omejijo dvo-boje.

+ **Demonstracija obrtnikov.** Z Dunaja poročajo: Tu se je vršil shod malih trgovcev in obrtnikov v mestni dvorani. Shod je po-zdravil župan dr. Lueger. Udeleženci so skle-nili resolucijo, kjer pozivljajo poslance nove demokratiške zbornice, naj se zavzamejo za srednji stan in za gospodarsko neodvisnost malega trgovskega in obrtniškega podjetnika. Nato se je vršil obhod, katerega se je udele-žilo 2000 ljudi. Šli so pred parlament, katere-ga rampo pa je zasedla policija. Neki gospod z rdečo zavratnico je demonstrante psoval. Ljudje, ki so mislili, da jih psuje socialni de-mokrat, so nato skušali rampo zavzeti in so se s policijo spopadli. Policija je nekaj ljudi zaprla, nakar so se demonstrantje razšli.

— **Graščina v Dolu pri Ljubljani.** Danes in včeraj se vrši protovolna dražba njiv, travnikov in gozdov, ki pripadajo nekdanj slo-veči graščini v Dolu. Lastniki ohranijo le ne-kaj malega zemlje. Posestniki iz občine in okolice živahno kupujejo parcele.

— **Gorica je zabarikadirana** po vseh uli-cah. Vse ceste od južnega do državnega ko-loodvora so razrite in nasute s kamenjem in gruščem. Popravljajo namreč cestno pod-talje in obenem kanalizacijo. To pa delajo s tolikim vriščem in gonjo ter na tako ču-dovite načine, da se celo lajikom zdi neumno. Gotovo je, da bi za isti denar dobili že čedno tlakovane ulice.

Shod za kurjavo in zračenje se je otvoril 3. t. m. na Dunaju. Udeležence je pozdravil notranji minister Bienenrth, ki je naglašal, da se mora skrbeti v naših časih za higijeno pre-bivalstva, ki stanuje stisnjeno v male pro-store. Vladni svetnik grof Ritschel iz Berlina je poročal o kurjavi in zračenju bolnišnic. Na-stopal je za kurjavo s toplo vodo in za zra-čenje s trajnimi ventilatorji.

— **Shod industričev v Trstu.** Dne 2. tega mes. so zborovali v Trstu industričiji. V ime-nu trgovskega ministra dr. Fořta je pozdra-vil shod namestnik Hohenlohe. Shod je za-hteval glede na pospeševanje eksporta od-lečno in marljivo eksportno politiko, ki pospe-šuje narodno trgovino in narodne prometne proge. Nadalje zahteva nove morske proge, znižanje tarifov, olajšanje davkov in omejitev deželnih in občinskih doklad. Tržaško prista-nišče naj se poveča. Shod je izjavil, da želi svobodno zvezo industričev v novem držav-nem zboru in da naj državni industrijski za-stopniki ostanejo v tesnem stiku z organiza-cijami industričev.

— **Državne srečke iz l. 1864.** 300.000 K je zadela serija 730 št. 48. — 40.000 K serija 2924 št. 37. — 20.000 K serija 730 št. 74. — 10.000 K serija 1352 št. 8. — 10.000 K serija 3627 št. 88.

— **Nekaj denarja** se je našlo v Šiški. Kdor ga je izgubil, ga dobi pri županstvu v Zgornji Šiški.

Koroške novice.

k **Prijet poštni vlomilec.** V Zgornji Beli je orožništvo izsledilo tatu, ki je vlomil na pošti. Polovico ukradenega denarja so do-bili še pri njem, drugo polovico je pa skril v nekem zidovju. Razven 80 kron, ki jih je tat že zapravil, so dobili že vse nazaj. Tat je ba je neki bivši mesarski pomočnik, ki je delal zad-nji čas pri zgradbi železnice.

k **Osrednja blagajna kmečkih koroških zdru-g** je zborovala preteklo nedeljo v Celovcu. Denarnega prometa je imela osrednja blagajna nad šest milijonov kron. Bilanca je dosegla 1.880.000,033 K 14 h, rezervni sklad je pa dosegel višino 6367 K 34 v.

k **Obsojeni magistratni** ofical. — Izpred celovskega porotnega sodišča se poroča: Dne 3. junija je bil obsojen pred celovskim po-rotnim sodiščem bivši magistratni ofical Iv. Sumper v dveipolletno težko ječo zaradi uradne nezvestobe.

k **Šipe pobijalo** je več dijakov v Celovcu na Beljaški cesti. Za srborite fante se zelo za-nima celovska policija.

k **Japonce je posnemal** neki 78letni Jurij Panckharter iz Podgorja, ker si je hotel s sa-momorilnim namenom trebuh prerezati. Ra-bil je griva ter se je tudi ranil na vratu. Od-dali so ga v celovsko bolnišnico, pa bo težko okreval.

Štajerske novice.

š **Slovensko društvo »Domovina«** v Gradcu priredi v nedeljo dne 9. junija t. l. vrtno veselico na vrtu gostilne M. Pšeničnika pri »Avstrijskem dvoru« (Georggasse na voglu Annenstrasse). Na vspredu je tambu-ranje, petje, šaljiva pošta, ribji lov, kranjski semenj itd. Zvečer se vrši v dvorani ples. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 40 vin. Vse graške Slovence vlijudno vabi odbor k mnogobrojni udeležbi. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Ob lepem vremenu na vrtu, sicer pa v dvorani.

š **Poneverjenja na poštah.** Izpred mari-borskega porotnega sodišča se nam poroča: Poštna ekspedijentinja Alice Petek, obtožena poneverjenja, je bila oproščena, poštni ofi-ciant Anton Schwarz pa je bil obsojen v 10

mesečno ječo, ker je v Ptuj odpiral in oro-pal denarna pisma.

š **Konkurz Prettner.** Celo zalogo nekda-nje Prettnerjeve steklarske trgovine v Celju je kupila v petek potom licitacije tovarna ste-klernih izdelkov v Hrastniku za 5000 kron.

š **Umor pred 34. leti.** V gasterajski okoli-lici je vse razburjeno zaradi nekega umora, za katerega je pretrpel nedolžni namenoma kazen. Pred 34 leti l. 1873 je bil ubit posestnik Škof iz Žikarc. Rainik je vozil vino iz Žikarc k sv. Trojici. Ponoči od 11. do 12. ure se je peljal skozi Srednji Gasteraj na občinski poti ob potoku. Trije fantje so ga napadli tu in ubili. Kot storila so prišli posestnikovega sina Bollnarja iz Spodnjega Gasteraja, ki je priznal, da je ubil Škofa. Obsojen je bil nato Bollnar v triletno ječo in je umrl kmalu po-tem, ko je dostal kazen. Na umor se je že pozabilo. A nekatere ljudi, ki jim je stvar do-bro znana, je začela peči vest. Po 34 letih so naznanili, da je umoril Škofa ba je neki odlični mož, ki je plačal Bollnarja, da je vzel nase umor. Orožniki poizvedujejo in se za-motana zadeva kmalu pojasní.

š **Tatvine v Celju.** Pekovska vajenca Knez in Simončič sta kradla večkrat skozi okno sosednje hiše salame. Vajenca so za-sačili in ju zaprli.

š **Utonila** je triletna Anica Katzian v Šmarju.

š **Imenovanje v sodni službi.** C. kr. kan-elijski ofical Ivan Lubetz pri c. kr. okrajnem sodišču v Laškem je imenovan za c. kr. viš-jega oficala IX. čin. razreda pri c. kr. okraj-nem sodišču v Ormožu.

š **Umrla** je v Vitanju gospa Terezija Schwingshakel rojena Mulley.

š **Kopniški stotnik na Štajerskem.** V Celju je bil obsojen v osemmesečno ječo 29 let stari drvar Janez Kapar ki je hodil po Sp. Štajerskem oblečen v star orožniški plašč ter se izdajal za davčnega eksekutorja. Tako je osleparil mnogo ljudi za »pristojbine« ter je tudi mnogo stvari pokradel.

Ljubljanske novice.

lj **Velik koncert vojaške godbe** bo danes ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona«. Vstopnina prosta.

lj **Občni zbor okrajne bolniške blagajne ljubljanske** bo v nedeljo, dne 16. t. m.

lj **Odlični gost.** Te dni se je mudil v Ljub-ljani premil, gospod Nakič, biskup iz Spljeta. Ogledal si je Marijanišče in knezoškofijske zavode v Št. Vidu nad Ljubljano. Včeraj se je odpeljal obiskat našega knezoškofa v Naklo, kjer je naš škof birmoval.

lj **Gosp. Anton Verovšek** je angažiran za režiserja slovenskega gledališča v Trstu, ki bo imelo vsak teden predstavo.

lj **Misijonski govori v stolnici.** Jutri, v sredo je tvarina govorov sledeča: Ob 10. dop. »Notranja organizacija zakramenta sv. pokor-e«; ob pol 5. pop. »Novo življenje« in ob pol 8. zvečer »O največji nevarnosti«.

lj **Imenovan** je blagajnik gospod Rudolf Vesel za kontrolorja IX. činovnega razreda pri c. kr. plačilnem uradu v Ljubljani.

lj **Ustanovni občni zbor društva c. kr. oficalantov in pisarniških pomočnikov.** Zadnje poročilo o ustanovnem občnem zboru naj se popravi v toliko, da društveniki dobijo brez-plačno strokovno glasilo »Verbandsblatt« in ne »Beamtenzeitung«.

lj **Allah il Allah.** »Narod« zahteva, da se ne sme več streljati v Ljubljani z Gradu pri procesiji sv. Rešnjega Telesa, ker to žali ne-žna ušesa liberalnih pristašev, ki se kar stre-sejo, kadar počni kanon na Gradu. Isti »Narod« pa je navdušeno pisal, da so kanoni na Gradu streljali v proslavo Hribarjeve zmage. Torej je Hribar zdaj več kot Bog. Le njemu se sme streljati in le pred njim morajo poklekovati njegovi verniki. Allah il Allah.

lj **Kako liberalce v Ljubljani vlečejo.** Med našimi somišljeniki povzroča »Narodovo« kri-kanje o »klerikalno nemški zvezi« najboljšo voljo. Je res komično, ako o »zvezi« vpije »Narod«, katerega se nemška zveza na vseh koncih in krajih drži in če se nad »klerikalno nemško zvezo«, ki ne obstoji, ieze ljudje, ki so dejanski obstanek liberalno nemške zveze mirno trpeli in celo podpisavali Nemcem ra-zne pogoje. Izkrokana liberalna politika je predmet raznim dovtipom in čimboli »Narod« bevska, manj se ga ljudje boje. Med ljublj-an-skimi dovtipi je zadnji čas tudi »potegniti libe-ralca, da se pride v »Narod«; kajti znano je, da pri »Narodu« hitro nasedejo. Vesela »kle-rikalna« družba je bila pretekli, vesela »Po-savju«. »Sedaj pa kaj napravimo, da pridemo v »Narod«, je predlagal veseljak. Soglasno sprejeto. »Najprej pridemo v »Narod«, če igramo klerikalno nemško zvezo — poidmo se plavicami do topničarske vojašnice in če bo nam sreča mila, pridemo res jutri v »Na-rod«.« Sklenjeno in izvršeno. »Družba gre najboljše volje s Posavja proti Ljubljani in vsak kdor bi jo brez zagrizenosti pogledal, bi videl, da se norčuje. V daljavi zapazi dru-žba možko osebo, poleg njega drobno pičico. Oboje dobi kmalu določeno obliko: dr. Ko-kalj s soprogo. En pogled dr. Kokaljev je zadoščal in vsa družba je bila v soboto res v — »Narodu«. Izpolnila se je družbi srčna želja. V »Narodu« je kar deževalo »znakov vsenemštva« — družba s Posavja pa se je od srca smejala, da je s takim »dokumentom klerikalne nemške zveze« »Narod« in dr. Ko-kalja potegnila in da je res »prišla v »Na.od«.

lj **Umrla** so: Franja Vrtačnik, gospodinja, 41 let, Ulice na Grad 15; Marija Gaser, gostija, 89 let, Radeckega cesta 11; Jera Žagar, de-lavka, 66 let, Sv. Petra cesta 12; Marija Mi-helčič, gostija, 70 let; Fran Vavtar, hlapec, 29 let.

lj **Panorama-Kosmorama.** Največji naval v Benetke je ponavadi o Binkošti. — Letos pa je ta izlet marsikomu pokvaril dež. — Tekoči teden to vsak lahko popravi. V »Pa-norami-Kosmorami« vidi — in to s prav ma-limi troški — cele Benetke in še celo stari Markov stolp, ki ga v resnici v Benetkah ni več. To lagunsko mesto, nekdanja avstrijska last, pa ima res toliko znamenitosti in zgodo-vinske vrednosti, da je obisk toplo priporo-čati.

lj **Poročil** se je tipograf gosp. Albert Bril-fach z gđco Marjanico Trnovce.

lj **Prijeta tatvica.** V zadnjem času se je pojavil v Ljubljani tat, ki je kradel izpred vež in stanovanj rogoznice. Tako so bile ukra-dene pred kratkem v Zupancičevih hišah na Bleiweisovi cesti štiri rogoznice, v skupni vrednosti 16 K, v Regalijeve hiši na Miklošičevi cesti ena, vredna 10 K. Na Bleiweisovi cesti so z rogoznico izginili delavki v tobačni tovarni Frančiški Zajčevi tudi čevlji, vredni 11 K. Včeraj so zopet izginile izpred stano-vanja v Bethovenovih ulicah 4 rogoznice, ka-tere so našli skrite v neki veži. Policija je tatvico izsledila v osebi 24-letne peskarice Ma-rije Piškuričeve iz Srednje vasi pri Dobrunjah in jo aretovala. Piškuričeva tatvino taji in pravi, da je mogoče, da je to naredila v pija-nosti. Izročili so jo sodišču.

lj **Prisiljenec pobegnili.** Dne 1. t. m. je pobegnili iz prisilne delavnice 26-letni pri-siljenec Alojzij Grusovin rodom iz Trsta. Po-pihal jo je v civilni obleki, prisilniško je pa popustil na licu mesta.

lj **Skupaj zavola** sta sinoči na Dunajski cesti električni voz z omnibusom hotela pri »Slonu«. Omnibus se je tako poškodoval, da je 35 K škoda.

lj **V Ameriko** se je včeraj odpeljalo z južnega kolodvora 280 Macedoncev in 190 Hrvatov.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča.

Detomorilka. Marija Florjančič 26 let stara iz Sela pri Rudniku, se je po Novem letu 1906 na Hrušiči poročila z delavcem Ja-kobom Ferjančičem. Ta zakon pa ni bil sre-čen. Obtoženka pravi, da se je prenaglila, ker je bil njen mož surovež in pijanec. Le dva me-seca je pri njem držala, potem mu je ušla in se preselila v Tržič, ter našla službo kot delavka v tamošnji tovarni-predilnici. Ze po-preje je imela z nekim fantom nezakonsko dete za katerega je plačevala osem kron me-sečno. Ravno toliko je zaslužila v predilnici na teden. Od nezakonskega očeta ni preje nič podpore dobivala, šele ko mu je oče posestvo izročil, odšel ji je zaostale alimentacije v znesku 500 kron, katere je za otroka plodo-usno naložila. Po Roženkranski nedelji je v svojem stanovanju brez tuje pomoči povila krepkega otroka ženskega spola. Skrb kako ga bo preživljala jo je napotila do sklepa otroka umoriti. Zavila ga je tako trdo v cu-nje, da ni bilo čuti njegovega kričanja, in se je vsled tega zadušil. Mrtvega otroka je vrgla v stranišče. Ostala je cel teden doma in po-tem šla zopet na delo. Mrtvega otroka so na-šli šele letošnjo spomlad, ko so gnoj iz stra-nišča vozili na vrt. Začele so se poizvedbe, in nihče ni slutil, da je Marija Florjančič sto-rička. Objavila se je sama sodišču, kjer je svoj zločin odkrito priznala. Obsojena je bila na štiri leta težke, vsak mesec poostrene ječe.

Brata zaklal. Dne 18. marca t. l. ponoči, sta se sprla v Gantarjevi gostilni v Dobračevi, 21 let stari hlapec Filip Kopač in njegov brat France. Filip je bil jezen na brata, da je spal pri peči na klopi, zato ga je potegnil s klopi. Ko je brat vnovič zlezal na peč, izvelkel ga je za noge zopet odondot. Na pripombo France-tovo: »Ti me ne bodeš rihtal«, je stopil Filip za njim in ga podil domu. Nekoliko časa sta se prekravala, končno sta skočila skupaj in se vrgla. Valjala sta se po tleh in se preme-tavala tako, da je bil sedaj eden zgoraj, se-daj drugi. Naenkrat je pa Filip Kovač, ko je spravil svojega brata podse, odprl svoj nož in začel z njim po njem udrihati. Vsega kr-vavega in težko ranjenega ga je končno spu-stil, nakar je šel France Kovač domov, kjer je še isto noč umrl. Na truplu so našli zdrav-niki-izvedenci pet ran. Med njimi štiri lahke, zadnja, pod kotom desne čeljusti je pa pov-zročila izkrvavitev ter bila smrtonovarna. Obdolženec je doma bratu še sam rano ob-vezal, prosil je brata tudi odpušcanja, drugo jutro se je pa šel sam objaviti sodniji. Obdol-ženec trdi, da ni bil na brata jezen, pač pa je mogoče, da ga je to jezilo, ker ga ni pustil v Ameriko, češ da bi mu bil moral kot solast-niku posestva doto izplačati, in bi si s tem na-kopal novo breme. Obdolženec se je z govarja s silobranom, kajti več prič potrjuje, da je imel med valjanjem brat France nož v roki in da so slišali, kako mu je obdolženec pri-go-varjal na svoj pravi nož. Priča Jakob Kržišnik je po tepežu našel Francetov nož na cesti. Ne-ka priča pa trdi, da je slišala, ko je pozivljaj obtoženec svojega brata, naj spravi nož, be-sede: »Saj ga bom, pa ga ne morem dokler me držiš, spusti me.« Nato je jel obtoženec brata obdelavati z nožem rekoč: »Na, ali imaš sedaj dsoti.« Filip Kopač se pa tudi za-govarja, da je to iz neumnosti naredil in ker je bil pijan.

Razne stvari.

Umorjen ravnatelj cirkusa. V Bistrici na Ogrskem je bil umorjen in oropan ravnatelj cirkusa Anton Schwarz. Morilca mizarskega pomočnika Nowotnega so zaprli. Umoril ga je, ker je videl pri njem veliko vsoto denarja.

Hiša iz Evrope v Ameriko. Ameriški mi-lijonar Morgan je kupil od nekega belgijskega ministra flamandsko hišo, polno umetnin. Ta hiša se nahaja v Anderlechtu, a je iz prve po-

lovica 16. stoletja ter je baje najlepša zapuščina iz one dobe. Morgan je kupil hišo za 6 milijonov kron. Hišo porušijo, jo nalože na ladjo ter prepeljejo v Ameriko, kjer jo zopet sestavijo v prejšnji obliki.

Opeka se je znatno podražila na Štajerskem.

Z višine 1300 metrov na zemljo. Nedavno je radovedno občinstvo newyorško prisostvovalo dvigu nekega zrakovplovca. Med navzočimi je bila mlada gospa Smidt, ki so jo poznali kot precej ekscentrično. Prijatelji so jo pričeli dražiti, češ, da se ne upa dvigniti v zrak in spustiti se z višine na tla s pripravo, ki omogoča počasno padanje. Gospa Smidt je takoj izjavila, da hoče to storiti, šla k zrakovplovcu in ga prosila, da se sme dvigniti z njim v zrak, kar je ta drage volje dovolil. Ko pa je bil zrakovplov v višini 1300 metrov, cpazili so gledavci, da se Smidt spustila s padalno pripravo na tla. Avtomobili so hiteli z največjo brzino proti kraju, kamor bi morala pasti vratolomna Newyorčanka. Ko so dospeli tja, našli so jo ležečo brez zavestno na železniški progi.

Neapoljsko vseučilišče zaprto. Radi dijaških nemirov so zaprli neapoljsko vseučilišče. Nemire so povzročili farmacevti, ker so se baje lekarniške koncesije oddajale tudi neizprašanim lekarniškimi pomočnikom. Z farmacevtski so složno nastopili tudi medicinci in pravniki, pobili vsa okna in razdejali klopi po dvoranih.

Ženske v finskem deželnem zboru. Poleg baronice Gripenberg sedi gđc. Mina Siljampe, ki je dolgo vrsto let služila kot hišina in kuharica, nato pa urejevala majhen časopis. Gospa Gebhard mirno sedi poleg svojega moža, pastora, ki je bil tudi izvoljen poslanecem. V parlamentu je sedem učiteljic, tri so proge delavcev in ena tkalka.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 4. junija. Definitivno je določeno, da se novi državni zbor snide 17. t. m.

NEMŠKEGA SVOBODOMISELNEGA KLUBA NE BO.

Dunaj, 4. junija. Nemški prostomiselni poslanci in agrarci se niso mogli zediniti za skupen klub. Vsaka stranka pošlje 2 člana v poseben odbor, ki bi v gotovih slučajih razpravljal o skupnem nastopu.

ODKRITJE SPOMENIKA CESARICE ELIZABETE.

Dunaj, 4. junija. Danes dopoldne so ob navzočnosti cesarja in skoro vseh članov cesarske rodbine odkrili spomenik cesarici Elizabeti.

OBČINSKE VOLITVE V PULJU.

Pulj, 4. junija. »Piccolo« poroča, da je hrvaška stranka sklenila glasovati pri občinskih volitvah za kandidate nove gospodarske stranke. »Piccolo« piše, da hočejo Hrvati posaditi na županski stolec nekega aktivnega inženjerja c. in kr. mornarice, ki bi v to svrhu dobil triletni dopust. Kakor se vidi, povzročajo volitve vladajoči laškoliberalni klki velike skrbi.

VOJAŠKI UPOR V SKOPLJU.

Carigrad, 4. junija. Vojaški upor v Skoplju je končan. Sultan je zaukazal, da se vojakom izplača zaostala mezda in se pošljejo domov.

DOGODKI V RUSIJI.

Lodz, 4. junija. Na cesti je bila proti dvema tajnima policistoma vržena bomba. Oba policista in 25 drugih oseb je ranjenih.

Smolensk, 4. junija. V mesto Sitčevka je došlo 1000 kmetov, ki so zahtevali, naj se jim izplača podpora. Kmetje so ranili več uradnikov. Policija je streljala. Dva otroka sta ranjena.

DUMA BO RAZPUŠČENA?

Peterburg, 4. junija. Golovin je takoj, ko se je vrnil od avdijence pri carju, v uredništvu lista »Rječ« konferiral z voditelji kadetne stranke. Listi poročajo, da je razpust dume gotova stvar.

Peterburg, 4. junija. Splošna sodba je, da bo sedanja дума se razbila ne le samo na svoji opoziciji, ampak tudi na nedelavnosti svojih komisijs. Vsak čas se pričakuje spopad vlade in dume v agrarnem vprašanju.

Peterburg, 4. junija. Tudi v dijaških krogih se vedno bolj računa z razpustom dume. Nov volivni zakon je baje že izdelan. Nova дума se bo sestala 2. decembra.

MEDNARODNI KONGRES ANARHISTOV.

Amsterdam, 4. junija. Tukajšnja vlada je prepovedala mednarodni anarhistovski kongres, ki bi se imel tu vršiti 26. t. m. Kongres se bo vršil 28. do 31. avgusta v Luksemburgu.

ITALIJANSKE IZREDNE VOJAŠKE POTREBSČINE.

Rim, 4. junija. Parlamentarna vojaška komisija je končala svoje razprave glede na zakonski načrt, naj se dovoli 200 milijonov lir za izredne vojaške potrebsčine ter je odobrila od teh 60 milijonov za novo topništvo in pehoto.

KRIZA NA PORTUGALSKEM.

Madrid, 4. junija. Lisabonsko časopisje poroča, da je vlada sklenila sistrirati ustavo za tri leta. Medtem bo ministrski predsednik vladal brez parlamenta. Vlada se namreč boji, da bi v slučaju novih volitev narastlo število protidinstijskih kortezov. Kralj Karol

je povišal plače častnikom in podčastnikom ter uradnikom nižjih kategorij; vrh tega je potom naredbe povišal dijaške ustanove. Podvojil je plače svoji gardi. Nato je kralj inšpiciral vse vojaštvo. V Lizboni je mir. Profesorji univerze v Coimabri in dijakl so protestirali proti Karlovi samovladl. V Oportu so se vršile velike republičanske demonstracije; v severnih provincijah se je pojavilo gibanje, da se pokliče na prestol braganška dinastija.

ŠTRAJKOVSKO GIBANJE.

Pariz, 4. junija. »Matin« poroča, da prizadeti krogi trdno upajo, da bo štrajk pomorščakov in kapitanov kmalu končan.

Tropava, 4. junija. Tu je štrajk tekstilnih delavcev končan.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Den	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24 urah v mm
3	9. zveč.	730'9	15'0	sl. svzh.	pol obl.	
4	7. zjut.	732'1	13'7	sr. vzsvh.	obl.	0'0
4	2. pop.	732'5	18'4	sr. jvzh.	sk. obl.	

Srednja včerašnja temp. 16'0°, norm. 16'3°.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom prerane smrti našega iskreno ljubljene soproga, očeta, sina, brata in strica gospoda

Matvezja Ravnikarja

izrekamo vsem prijateljem in znancem, ki so pokojnika v njegovi težki bolezni obiskali in tolažili, svojo najiskrenejšo zahvalo. Presrečno se zahvaljujemo vsem darovalcem krasnih vencev, pevcem društva »Ljubljane« in vsem ki so blagega pokojnika v tako mnogobrojnem številu spremili k zadnjemu počitku. 1264

V LJUBLJANI, 3. junija 1907.

Rodbina Ravnikarjeva.

Globoko užaljenega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo, našega iskreno ljubljene sина, oziroma brata, gospoda

Ivana Majdič-a

danes ob 5. uri popoldne, previdenega s sv. zakramenti za umirajočega, po kratki in mučni bolezni v 37. letu starosti poklicati k Sebi v boljše življenje.

Trope predraga pokojnika bo v sredo dne 5. t. m. ob 2. uri popoldne blagoslovljeno v hiši žalosti št. 13 na Viru in se nato prepelje na pokopališče na Zalah v Kamniku, kjer se bo vršil pogreb ob 4. uri.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. 1266 1—1

Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin in iskreno molitev.

Na Viru, dne 3. junija 1907.

Franc Majdič oče, Marija Majdič mati, Franc Majdič brat.

Hotel Union

Danes, 4. Junija
ob 8. uri zvečer

: veliki :

KONCERT

polnošteviline godbe c. in kr.
pešpolka štev. 27, kralj Belgijcev, v veliki dvorani hotel
»Union-a«. Vstopnina prosta.

Majhna, enonadstropna

HIŠA

z malim vrtom, pripravna za kakega vpo-kojenca ali obrtnika, obstoječa iz 3 velikih sob, kuhinje, kleti in hleva, v zelo dobrem stanju, se **proda** za 4500 kron pod zelo ugodnimi pogoji. 1263 3—1.

Hiša se nahaja v večji, lepi župniji na Dolenjskem v bližini železnice.

Naslov pove upravništvo »Slovenca«.

Izurjen črkostavec

(Zeitungssetzer) 1263 3-1

uren delavec, dobi trajno delo v tiskarni **W. Blanke v Ptuj.** — Plača 28 K.

Zahvala.

Podpisano prostovoljno gasilno društvo je prejelo od slavne »Okrajne hranilnice in posojilnice v Škofji Loki« znesek 200 K v delno pokritje dolga za novi »Gasilni dom«. Za ta veledušni dar bodi izrečena tem potom najlepša zahvala.

Prostovoljno gasilno društvo v Škofji Loki, dne 27. maja 1907. 1261 1—1

Friderik Kramer, tajnik.

Ivan Debelak, načelnik.

V najem se odda dobro idoča

trgovina

specerijskega blaga z žganje-točem in trafiko v večjem trgu na **Dolenjskem.** 1257 3—1

Pojasnila daje upravništvo »Slovenca«.

Odvetniškega koncipijenta

ki zna vsaj nekoliko laški, i š č e

dr. Matej Pretner, odvetnik
: v Trstu, Via Nuova štev. 13. :
12:9 3—1

VABILO

na

redni občni zbor

»Kmetijskega društva v Vipavi,

registrovane zadruge z omejeno zavezo«, kateri se bo vršil zaradi nesklepnosti prvega v smislu § 34 zadržnih pravil

dne 9. junija 1907 ob 3^h, uri popoldne v prostorih posojilnice št. 87 v Vipavi.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Prememba pravil.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Volitev razsodišča.
8. Slučajnosti.

Načelstvo. 1260 1—1

C. kr. priv.

240 12—2

občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena 1831. l.

Jamstveni zakladi znašajo nad 300 milijonov kron.

Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka za življenje:

	meseca maja 1907	od 1. jan. 1907
Vložilo se je ponudeb	1661	8555
za zavarovano vsoto	K 13,711.920-29	K 75,863.658-31
izgotovljenih je bilo polic	1422	7432
za zavarovano vsoto	K 12,003.599-07	K 68,690.029-39
Naznanjene škode znašajo	K 755.905-63	K 3,741.904-75

Ivan Podlešnik ml.
Ljubljana - - - Starl trg štev. 10

Priporoča svojo
trgovino
s klobuki
in čevlji

Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene

Natečaj.

Podpisani upravni odbor razpisuje

mesti dvoje bolničnih zdravnikov

in sicer:

- a) mesto kirurga zajedno primarija z začasno letno plačo K 2400;
- b) mesto zdravnika za notranje bolezni z začasno letno plačo K 1200.

Oba se morata izkazati z daljšo prakso v svojih strokah in vsaj z dveletno službo v bolnicah.

Nastavita se začasno s pogodbo.

Prosilci naj opremijo svoje prošnje z dokazili o svoji starosti, o upravičenju izvrševanja zdravniške prakse in spričevali o dosedanjem službovanju. Morajo biti popolno večji slovenskega in nemškega jezika.

Prošnje je vložiti do 25. junija 1907.

Upravni odbor Javne Franca Josipa I. občinske bolnice v Krškem,

dne 3. junija 1907.

1262 3—1

Znanstvo in umetnost.

* **„Čas“**. Znanstvena revija. Uredniki: Dr. Grivec, profesor Jarc, dr. A. Ušeničnik, Vsebinska IV. zvezka: Giosue Carducci, Fr. Terzaghi. — Ivan Grozni in Rim, Dr. Fr. Grivec. — Katoliški modernizem, Dr. A. Ušeničnik. — Oglejska bazilika, Jos. Dostal. — Nove knjige: Alois Lang: Jacopone da Todi, Dr. Fr. Grivec. O prvih in splošnih. Fr. Šupar. Ranarnici i lekarnici iz franjevačkov red. J. Barle. — Listek: Loretska hišica. — Zveza monistov in profesor dr. Reinke. — Bibel-Babel. — „Krakovski zakoni“ v Rusiji. — Leo Tasil. — Staroslovenski fragmenti. — „Studium“ in „Katoliška Moderna“. — Ples po žarečem kamenju. — Judovska enciklopedija. — Kulturna zgodovina. — „Čas“ izhaja po desetkrat na leto. Naročnina: 5 K, za dijakke 3 K. Naročnino sprejema: „Čas“ v Ljubljani, ali pa: „Leonova družba v Ljubljani“ (po položnicah).

* **„Zlata Doba“**. Protialkoholno glasilo. Letnik I., št. 1. Izhaja vsak mesec 15ega. Stane za leto 2 kroni. Tiskarna „Katoliškega Tiskovnega Društva“ v Postojni. Meseca maja 1907. Mesto „Piščalke“, ki je prenehala, izhaja kot protialkoholno glasilo sedaj „Zlata Doba“. Izdajajo in urejujejo jo Janez Kalan, Francišek Avsec in Lud. Tomažič. Prvi članek je programatičen, „Naši cilji in naša barva“. Iz njega posnamemo med drugim: „Cilj naš, za katerim hočemo stremeti z vso odločnostjo, je: osvoboditi naš narod jarma alkoholizma, pod katerim ječi in hira. Z vso odločnostjo — in z vso dostojnostjo...“ „Če hočete poznati našo barvo, tedaj povemo, da stojimo na pozitivnem verskem stališču. Ker alkoholizem gospoduje med vernim našim ljudstvom, hočemo se nanj ozirati kakor z naravnega tako tudi z verske strani. V istem okviru, v katerem odobrava protialkoholno gibanje katoliške cerkev, v istem se hočemo gibati. — S tem pa ne želimo odbijati od našega dela nikogar, bodi političnega ali svetovnega naziranja kakoršnegakoli. Protialkoholni boj je polje, na katerem se lahko najdemo vsi.“ — Ostali članki so sledeči: „Alkoholizem in naši poslanci“, potem predavanje P. Alberta Weissa „Brez reforme pitja ni reforme socialne“. Tretji članek se bavi z žalostno razvado, ki vlada mnogokje po naših krajih na dan birme, ko botri opajajo birmance. Nato sledi „Listek“, konečno pa tri rubrike: „Vedno nove žrtve“ (poročila iz „Slovenca“ meseca svečana in sušca o nesrečah in zločinih, katerih je kriv kralj alkohol), „Kako se gibljemo“ (poročila o protialkoholni organizaciji) in „Raznoterosti“. List toplo pozdravljamo, še topleje pa priporočamo, da ga ne zadeni usoda „Piščalke“. List je potreben za fizični in npravi preporod našega ljudstva, bodisi iz najvišjih ali najnižjih slojev, vrh tega pa nam jamčijo imena urednikov in sodelavnikov, da bo smer lista prava.

* **Dr. Bohuslav Rieger**, ki je ravnokar umrl v Pragi, je bil sin Frant. Lad. Riegra. Kot vseučiliški profesor je predaval v Pragi avstrijsko državno zgodovino in teorijo javnega prava; mnogo je pisal o češki zgodovini na podlagi temeljitih arhivalnih študij. Njegovo glavno delo je „Krajské zřizení v Čechách“.

* **Umrl** je v Odesi Aleks. Aleksandrovič Kočubinski, znameniti učenjak, profesor slovenske vede na tamošnjem vseučilišču.

* **Dragan Šanda**, Poezije. Ljubljana 1907. Tiskal D. Hribar. Vsebinska: I. Lirski motivi, II. Lujizi, III. Elegije, IV. Epski motivi, V. Idile, VI. Južni motivi, VII. Razno. Pesmi so ponekod neurejene, nezele; mnogo banalnosti in nič poezije. Večinoma po vsebini in obliki zgolj posnetki; nekatere spominjajo celo na Prešernovo „Luna sije“ in podobne. Oprema in tisk sta vsebinski primerna.

* **Zum Geschick meiner Broschüre: Der Alpinist und Geograph Eduard Richter**. Von Johannes Frischau. Laibach 1907. Verlag von L. Schwentner.

* **30.000 rubljev** je daroval A. Jec ruski „Carski znanstveni akademiji“, da se nagrade najboljši spisi o zemljepisju, higieni, zgodovini in poljedelstvu.

* **Veliko zgodovino Rusije v XIX. veku** izda moskovska tvrdka A. in J. Granat. Pri njej sodelujejo najboljši strokovnjaki.

* **Razstava Douška**. V Pragi je razstavil F. B. Doušek, ilustrator monakovskih „Fliegende Blätter“, svoje najbolje stvari v Topičevem salonu.

Podčastniško vprašanje.

Mi smo prijatelji militarizma le v toliko, kolikor je neobhodno potreben za obrambo države. Simpatizujemo pa z onim delom vojaštva, ki tvori dober del vse ogromne organizacije: to so podčastniki, ki služijo čez svojo postavno dobo. Znano je, da je Avstrija zadnja država, ki zanje kaj stori. Povsodi, tako n. pr. v Nemčiji se godi dosluženim podčastnikom mnogo bolje, kot v Avstriji. Sicer obstoji pri nas zakon iz leta 1872, ki daje podčastnikom po dvanajstletni službeni dobi pravico do državnih služb; v to svrhu se jim podeli takozvani „certifikat“. Toda s certifikatom dobe ti dosluženi podčastniki le upanje, v resnici pa morajo čakati na državne službe najmanj pet, nemalokrat do deset let in dalje. Kakšna so ta leta, si ni težko misliti — onemu, ki pozna razmere v naši armadi posebno z ozirom na materialni položaj. Pomisliti je treba, da je velik del dalje službujočih podčastnikov oženjen; po pravico jim vojna uprava že dá, ne pa pogoje za obstanek. Kako naj živi oženjen mož z več otroci ob dnevnem mezd 35 oziroma 45 krajcarjev? Me-

sečno dobiva sicer doklado, takozvano »dienstprämie«, ki pa ne presega 45 kron. Vrh tega vsako leto navadno po eno obleko in pa prosto stanovanje, navadno kake »luknie« po vojašnicah in ob zimskem času mesečno po kakih pet polen drv! »Gebührenvorschrift für das k. u. k. Heer« predpisuje namreč drva vsakemu možu — na vago! To so obkramem dobrote, ki jih uživa podčastnik, ki služi nad dvanajst let! Drugih »dobrot«, kot n. pr. sekature raznih častnikov niti ne navajamo.

Za starostno preskrbo podčastnikov, oziroma njihovih vdov in sirot se tudi še ni ničesar storilo. Kot invalid dobi podčastnik po 18-letni službeni dobi — čujte in strmite! — 180, z besedami: ena stotina in osemdeset goldinarjev = 360 kron na leto. Vdova pa, če soprogo-podčastnik umrje, dobi 60 (šestdeset) kron odpravnine ter pravico, vsako leto posebej beračiti za milostno podporo! Dandanes že vsak boljši kmet dostojneje preskrbi svojega onemoglega posla, ki mu je dolgo vrsto let pošteno služil. Celo Japonska daleko nadkriljuje Avstrijo glede položaja vojaških doslužencev. Avstrijska država in vojna uprava je dala podčastnikom pač prišiti na rokave svetle našitke, istočasno pa — leta 1898 — izboljšala (!) in zvišala »dienstprämie« — jo računskim podčastnikom za 1 — reci in piši — eno krono na mesec! Pa marsikateri še trpi in čaka, saj mu daje država pravico do državne službe, kar jamči postava iz leta 1872.

Toda številni certifikatistov, ki čakajo na državne službe, se leto za letom množi in danes jih je gotovo v naši ljubi Avstriji že preko 6000, ker jih je čakalo nad 5500 na službo že leta 1905. Za vse te država nima prostora. To je naposled vendarle dalo povod vojnemu ministru, da je začelo razmišljati o podčastniškem vprašanju. Do tega je vojno upravo dovedlo dejstvo, da se bode številni podčastnikov podvojilo, čim se uvede dveletna službena doba, kar je le še vprašanje časa. In res smo čitali zadnje dni poročila v nemških listih, da je vojno ministru nekaj ukrenilo, kar je vredno priznanja. Izdalo je namreč na podrejena poveljstva armadnih zborov odlok, naj slednja vplivajo na to, da se bodo ozirali pri nameščanju uslužbencev na doslužene podčastnike, ki čakajo na državne službe, tudi razni avtonomni uradi, deželni odbori, mestni zastopi, pa tudi zasebni zavodi in večja podjetja. Tako bi lahko namestili več podčastnikov po krajsi službeni dobi; namesto certifikatov, ki jih podeljuje ministru, pa bi korna poveljstva izdajala posebna potrdila, ki bi upravičevala kompetente do navedenih služb. Da dosežejo korna poveljstva zaželjeni smoter, namestijo uvesti vojaške posredovalnice. Te posredovalnice vodijo v tostranski državni polovici korna poveljstva sporazumno z onimi za domobranstvo. Posredovalnice stopijo v zvezo z dotičnimi avtonomnimi korporacijami, podjetji, zavodi itd. Ti pa zopet naznanjajo kornim poveljstvom oziroma posredovalnicam izpraznjena mesta; korno poveljstvo vodi v evidenci podčastnike, ki žele biti nameščeni pri teh zavodih ter jih vsakokrat obvešča z razglaševanjem prostih mest. Vsi zavodi pa so vedno v direktni zvezi s kornim poveljstvom, v čegar okrožju se nahajajo.

V ogrski državni polovici vodi posredovanje odnotni domobranski minister, na Hrvaškem in v Slavoniji pa domobranksko okrožno poveljstvo v Zagrebu.

V bistvu je namen te akcije zmanjšati število certifikatistov s tem, da se pred 12-letno službeno dobo preskrbijo podčastnikom primerne službe. Kakšen uspeh bo imela ta akcija, se bode šele videlo. Želeti bi bilo, da se zasebna podjetja, predvsem pa avtonomni deželni in mestni uradi zavzamejo za to, da se marsikaterim sposobnim močem zagotovijo obstoje. Da pa čaka toliko dosluženi podčastnikov na službo, je kriva država sama, ki pusti, da njeni uslužbenci — uradniki, ki imajo že polno število let in čez, sede na svojih mestih; kar je pa še huje, da potem nastavlja penzioniste kot diurniste, ki odjedajo kruh mladim in spretnim močem. Vojno ministru naj v prvi vrsti vpliva na to, da se razmere uredi tam, kjer ima govoriti oni faktor, čegar dolžnost je skrbeti v prvi vrsti za podčastnike, — a to je država sama.

949 80 se dobé le pri

SINGER Ko.

akc. družba za šivalne stroje

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirne Sengerce“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki izvirni Sengerjevi stroji k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kakšnega poročila, niti dopolniti posamnih delov.

Borzna poročila.
„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 4. junija 1907

Založbeni papirji.	Denar	Blago
1. majeva renta	98	98 20
2. srebrna renta	99 40	99 60
3. avstrijska krona renta	98 10	98 30
4. zlatna renta	116 70	117
5. ogrska krona	93 65	93 85
6. zlatna	111 75	112 95
7. posojilo dežele Kranjske	95 1	100 80
8. posojila mesta Spljet	13 3	13 40
9. Zader	98 90	100 85
10. bozn.-herc. žel. pos. 1902	99 10	100 10
11. češka deš. banka k. o.	99 60	99 70
12. „ „ „ „ „ „ „ „	98 60	99 10
13. zast. pisma gal. d. hip. b.	100 40	101 40
14. pest. kom. k. o. s 10% pr	105 50	106 20
15. zast. pisma innerst. br.	100	101
16. „ „ „ „ „ „ „ „	99 25	100 25
17. obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100	100 30
18. obl. češke ind. banke	100 25	101
19. prior. Trst-Poreč lok.	99 90	—
20. prior. dol. žel.	99 80	—
21. „ „ „ „ „ „ „ „	236 25	291 25
22. „ „ „ „ „ „ „ „	100	101

Srečke od 1 1860	151	153
„ „ 1864	262	266
„ „ tizske	41 50	146 50
„ „ zem. kreditne I. emisije	66	2 6
„ „ „ „ II.	272	282
„ „ ogr. hip. banke	243	253
„ „ srske d. frs. 100	96 75	106 75
„ „ „ „ „ „	180 25	81 5
„ „ „ „ „ „	2 40	23 40
Basilika	43	45
Kreditne	82	90
Inomoške	88	94
Krakovske	87	93
Ljubljanske	45	47
Avstr. rud. križa	8 25	30 25
Ogr.	63	73
Rudolfove	181	182
Salburške	470	483
Dunajske kom.	—	—

Dalnje	125	126
južne železnice	675 50	676 50
Državne železnice	1767	1777
Avstr. ogrske bančne delnice	659 50	660 50
Avstr. kreditne banke	75	76
Ogreke	241 50	243 50
Živnostenske	720	730
Premogovop v Mostu (Brat)	590	591
Alpinske montan	2577	2581
Pradske žel. ind. družbe	543	544
Rima-Murányi	269	270
Trbovljske premog. družbe	49	553
Avstr. orožne tovr. družbe	149	151
Češke sladkorne družbe	—	—

C. kr. cekin	1 33	1 14
20 franki	19 14	18 17
30 marko	23 50	23 56
Švab. zlatnik	24	24 08
Marke	117 60	117 85
Laški bankovci	95 60	95 75
Žubijci	2 35	2 53
Žoljari	4 84	5

Trgovski pomočnik

manufakturne, železniške, špecerijske in galanterijske stroke dobro izvežban ter usnja in deželnih pridelkov, več ob obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi, želi v teku 6 tednov ali še poprej **spremeniti službo**.

Ponudbe pod „št. 100“ poste restante Ljubljana. 1232 5-3

Prodaja na debelo in drobno.

Firnež

le iz kranjskega lanenega olja

1619 100-37 prodaja

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv

firnežev, lakov in steklarskega klesanja. Največja zaloga

karbolineja in gipsa.

Težaki in vozniki

se sprejmejo takoj proti dobri plači pri novi zgradbi „Ljudske posojilnice“ na Miklošičevi cesti nasproti hotela UNION. Sprejmejo se na stavbišču ali pa v pisarni na Marije Terezije cesti št. 10. 8-3 1246

Popolna oprema
za novorojence,
otroško perilo

za vsako starost v zalogi
priporoča znana trgovina perila
C. J. Hamann, Ljubljana.

Perilo lastnega izdelka.
1870 ustanovljeno 1870.

1005 20-16

Kdor kupuje gvančno blago za moške in ženske, najde jako veliko izber in zelo ugodne cene pri domači trdki

R. Miklauc, Ljubljana

Stritarjeve (Špitalske) ul. 5.

Praktikanta

iz boljše hiše, z lepo, naglo pisavo, zmožnega slov. in nemškega jezika v govoru in pisavi, sprejme takoj za Dunaj zavarovalnica prve vrste z začetno plačo 100 K na mesec. Oglas se samo ponudniki z dobrimi spričevali pod „Pensionsfähigkeit“ poste restante, Ljubljana. 1237 2-1

Leposlovni mesečnik

2 učenca „Dom in Svet“

se sprejmeta takoj pod jako ugodnimi pogoji. I za slaščičarja, I za brivca. Ponudbe na Fran-a Tobik-a, brivca v Opatiji. 1242

stane za celo leto 9 K. — Naroča se v Ljubljani.

IVAN KREGAR

pasar in izdelovatelj cerkvenega „... orodja in posode ...“

se priporoča velečast. cerkvenim predstojništvom v obilna naročila ter si usoja naznaniti, da se nahaja njegova

delavnica

odslej na

Elizabetni cesti

blizu samostana oo. Jezuitov in nasproti Jožefinuma. 505 3

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

== priporoča svoje **izborno pivo.** — Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko) ==

Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).

== Pošiljajtev na dom sprejema restavratov „Narodnega Doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.) ==

Pozor!

Največja zaloga nagrobnih spomenikov

katere imam v zalogi iz vseh vrst marmorjev, umetno izdelane; ravno tako so v zalogi

nagrobni okviri.

Preč. duhovščini in slav. občinstvu se priporočam za vsa umetna cerkvena in stavbinska dela po zmernih cenah.

Nagrobne spomenike prodajam radi preselitve obrti po **zelo nizkih cenah.**

Z velespoštovanjem

871 12-8

Ignacij Čamernik

kamnosek, Komenskega ulice 26 v Ljubljani.

Pozor!

Št. 13471.

Razglas.

Radi oddaje zgradbe nove župne cerkve v Šmihelu pri Žužemberku vršila se bode **dne 20. junija 1907** v šolskem poslopju v Šmihelu pri Žužemberku

zmanjševalna dražba

in sicer s pričetkom ob **3/4 10. uri dopoldne.** Do iste ure se bodo tudi sprejemale pismene s kolekom za 1 K opremljene ponudbe in sicer naj se ponudbe vpošlje najpozneje do 18. junija t. l. neposredno na podpisano okrajno glavarstvo ali pa izroči dne 20. junija t. l. na lici mesta stavbenemu odboru.

Dotične načrte, troškovnik in splošne stavbene pogoje, potem vzorec za ponudbe si vsakdo lahko vpogleda v uradnih urah pri podpisanem okr. glavarstvu. Vzorec se na zahtevo tudi dopošilja.

Preračunjeno je:

1. Dninarsko in zidarsko delo na	15.903 K 32 h
2. Tesarsko delo na	3.891 K 15 h
3. Krovsko delo na	2.731 K 24 h
4. Kleparsko delo na	1.652 K 96 h
5. Mizarsko, ključavničarsko, steklarsko, slikarsko delo, skrb za železo in razna druga dela na	5.261 K 33 h

Skupaj 29.500 K 00 h

Ročno in vprežno delo je preračunjeno na 500 K in se bode menda izvršilo v lastni režiji.

Ponudbe se lahko storijo za skupno delo ali pa za posamezna dela. Oddaja pa je odvisna od pritrditve stavbenega odbora in sicer ima stavbeni odbor pravico izbire med ponudbami brez ozira na njih visokost.

Za izvrševanje del se sme le rabiti v to opravičene obrtnike.

C. kr. okr. glavarstvo Rudolfovo,

dne 29. maja 1907.

1221 3-2

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije: Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

84 23

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. **Vezenje** poučujemo brezplačno.

Adlerjevi pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Razpis služb.

Pri **občini Bled** se išče:

- Občinski tajnik,** plača 1000 K na leto in prosto stanovanje. Poleg tega kakih 300 K pri zdravniški komisiji.
- Občinski redar,** letna plača 800 K in prosto stanovanje.
- Občinski redar za sezono,** to je: mesec junij, julij, avgust in september, à 120 K. Občinski tajnik mora biti več v pisavi in govoru slovenskega in nemškega jezika. Tudi od redarjev se zahteva znanje obeh jezikov in nekoliko zmožnosti v konceptu. Prošnje je vložiti tuuradno **do 15. junija t. l.**

Županstvo občine Bled, dne 28. maja 1907.

1209 3-3

Župan: **Fr. Rus.**

Naznanilo in priporočilo.

Ker sem svo.e **tesališče in lesno skladišče** opremil ter vse na **ново uredil**, se priporočam v **izvršitev**

— vseh tesarskih del, —

kakor: **strešne stole, cerkvene strehe, zvonike, kupole, verande, ledenice, mostove, ter oestne in vodne stavbe, kakor tudi vsa popravila** itd.

Izdelujejo se tudi načrti, spadajoči v stavbno stroko.

440 10

Franc Pust,

mestni tesarski mojster, Streliške ulice, Ljubljana.

se prodaja na **prostovoljni dražbi** dne **10. junija**, ki je pripravna za vsako obrt, posebno še gostilno ali prodajalno. Poleg hiše sta 2 njivi. Vse blizu farne cerkve v **Strugah** pri Dobropoljah. Prodala bota **J. Mesojedec** in **Jan. Ferberžar.**

1230 4-2

Veliki novi cenik s koledarjem po pošti zastoj.

Lepa birmanska darila.

Zahtevajte **švicarske Union-ure**, katere so najboljše in le I. vrste.

Zaradi velikanske zaloge, katero sem osebno v Švici pred podraženjem nakupil, mi je mogoče vsakomur najboljše postreči.

Mojo zalogo si lahko vsakdo ogleda, da se prepriča.

Tudi imam na novo urejeno bogato zalogo **verizic, uhanov, zapestnic** itd.

Nikel cilindar-remot. ura	gld. 2:40
Srebrna	3:80
anker-remont.	5:—
Srebrna verižica	1:—
14 karatna zlata ura	12:80

131 4

Fr. Čuden

urar in trgovec na drobno in debelo,

delničar švicarske tovarne Union-ur

v **LJUBLJANI**, nasproti **franciškanski cerkvi.**

Podružnica
! v Spljetu. !

Delniška glavnica:
! K 2.000.000. !

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :

obrestuje

vloge na knjižice in v tekočem računu od dne vloge do **4 1/2 %** dne vzdiga po

Rentni davek plača banka sama.

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuječe se »**Hotelske družbe z omenjeno zavozo Triglav**« po kron 500—, 1.000—, 5.000— in 10.000—.

Podružnica
! v Celovcu. !

Rezervni fond:
! K 200.000. !